

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2011 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW

SZEF SŁUŻBY CELNEJ

JACEK KAPICA

SC4/062/22/LUR/11/3479

**Pan
Michał Boni
Minister
Członek Rady Ministrów
Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów**

Mając na uwadze propozycje rozwiązań emerytalnych przedstawionych przez Pana Ministra przedstawicielom związków zawodowych służb mundurowych objętych zaopatrzeniowym systemem emerytalnym, pragnę ze swej strony pozytywnie ocenić te propozycje jako sprawiedliwe społecznie i adekwatne do obciążeń związanych z rodzajem obowiązków wykonywanych przez funkcjonariuszy. Przywileje emerytalne dla funkcjonariuszy służb mundurowych, w których pełnienie służby wiąże się z dodatkowymi obciążeniami fizycznymi, psychicznymi, pełną dyspozycyjnością, a system emerytalny ma budować lojalność w stosunku do służby (utrata uprawnień w sytuacji popełnienia przestępstwa) – stosowane są w innych krajach europejskich.

Jednocześnie, jako kierujący Służbą Celną, pragnę zauważyć, że stosunki służbowe funkcjonariuszy celnych, analogicznie jak w przypadku funkcjonariuszy innych służb mundurowych mają charakter stosunków administracyjnoprawnych, powstających w drodze mianowania. Funkcjonariusze celni od momentu mianowania muszą się poddać regułom pełnienia tej służby, obejmującym specjalne uprawnienia, jak i szczególne obowiązki, pełnią służbę na takich samych zasadach odpowiedzialności służbowej oraz w takich samych warunkach obciążeń fizycznych i psychicznych jak funkcjonariusze innych służb, często ramię w ramię z funkcjonariuszami Straży Granicznej czy Policji.

W zakresie obowiązków i wymagań dotyczących funkcjonariuszy celnych należy wymienić pełną dyspozycyjność, wykonywanie zadań w trudnych warunkach, połączone nierzadko z narażeniem życia i zdrowia, konieczność posiadania szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

Na szczególny status tej grupy funkcjonariuszy publicznych wielokrotnie zwracano uwagę w orzecznictwie sądowym. Np. orzekając w dniu 23 września 1997 r. w sprawie o sygn. K. 25/96 Trybunał Konstytucyjny wśród szczególnych warunków uzasadniających korzystniejsze zasady nabywania przez funkcjonariuszy służb mundurowych uprawnień emerytalno-rentowych oraz ustalania ich rozmiaru, wymienił m.in.: *pełną dyspozycyjność i zależność od władzy służbowej, wykonywanie zadań w nielimitowanym czasie pracy i trudnych warunkach, związanych nierzadko z bezpośrednim narażeniem życia i zdrowia, wysoką sprawność fizyczną i psychiczną wymaganą w całym okresie jej pełnienia.*

Doświadczenia Służby Celnej pokazują, że możliwe jest opracowanie dla służby mundurowej programu zarządzania wiekiem funkcjonariuszy zagospodarowując te osoby, dla których utrzymanie szczególnych predyspozycji psychofizycznych, wymaganych w niektórych komórkach organizacyjnych lub na niektórych stanowiskach, może być utrudnione. Jednocześnie należy wspomnieć o bardzo ograniczonych możliwościach w zakresie przekwalifikowania i zagospodarowania osób realizujących zadania z obszaru kontroli (celnej, akcyzowej, gier hazardowych i zwalczania przestępczości) w wieku powyżej 55 lat.

Zasadnym jest aby funkcjonariusze służb mundurowych, w tym i Służby Celnej, których obowiązuje stosunek służbowy mieli uprawnienia emerytalne odpowiadające licznym obowiązkom i ograniczeniom wynikającym z pełnienia służby. Wydaje się, że rozwiązania umożliwiające przechodzenie na emeryturę po 25 latach służby i osiągnięciu wieku 55 lat spełniają te kryteria. Przyjęcie takich rozwiązań pozwoli na zrekompensowanie funkcjonariuszom celnym obowiązków i ograniczeń wynikających z pełnienia służby.

Jednocześnie chciałbym podkreślić konieczność opracowania regulacji dotyczących uprawnień emerytalnych, które będą jednakowe dla funkcjonariuszy wszystkich służb mundurowych, w tym również funkcjonariuszy Służby Celnej. Podobne podejście – obejmujące wszystkie służby mundurowe (także Służbę Celną) – Rząd zaprezentował przedstawiając propozycję ograniczenia wypłaty uposażenia do 80% za czas przebywania na zwolnieniu lekarskim.

Jacek Kapica

